

Emeriitprofessor Rein Teesalu 80

19. juunil tähistas oma 80. sünnipäeva Tartu Ülikooli kauaaegne sisehaiguste propedeutika õppejõud ning kardioloogiaprofessor ja kardioloogiakliiniku juhataja Rein Teesalu.

Juubilar on sündinud Saaremaal. Oma kodutalu naabruses Mustla külas kaunilt kujundatud kodus on ta elanud alates Tartu Ülikoolist emeriteerumisest 2004. aastal. Paljude aastakümnete jooksul ühendas professor Teesalu tõhusalt ravi- ja teadustegevuse ning õppetöö.

TRÜ arstiteaduskonna lõpetamise järel 1964. aastal asus ta tööle Kingissepa rajooni keskhaiglas anestezioloogina. Andekale ja töökale arstile jäid Saaremaa olud kitsaks ning 1968. aastal tuli ta Tartusse aspirantuuri. 1971. aastal kaitses ta oma esimese väitekirja, milles käsitles müokardi ainevahetuse muutusi anesteesia ajal ning pärgarteri ligeerimise järel.

Teaduskraadi kaitsmise järel jätkas ta tööd TRÜ veresoontekirurgia laboratooriumi teadurina ning haiglas anestezioloogi ja intensiivraviarstina. Ta oli teadustöö algusest peale seotud Toome haavakliinikus alustanud ja Eesti üheks tõhusamaks osutunud teadusrühmaga ning Eesti meditsiini muutnud koronaarkirurgia meeskonnaga, mille tuumiku moodustasid Toomas Sulling, Jaak Maaroo, Villu Mölder jt. Eesti esimese aortokoronaarse šunteerimise operatsiooni meeskonnas 1974. aasta 7. mail oli R. Teesalul juhtiv roll anestezioloogina ja intensiivraviarstina.

Kui kogu koronaarkirurgia uurimistöö seoti 1979. aastal TRÜ üldmolekulaarpatoloogia instituudiga, siis R. Teesalu sai anestezioloogia ja reanimatoloogia laboratooriumi juhatajaks. 1980. aastal siirdus ta koos kogu koronaarkirurgide meeskonnaga ja uurimislaboratooriumitega tööle vast valminud Tallinna



Kiirabihaiglasse. Seda sammu võib praegugi pidada tolleaegse TRÜ juhtkonna ja partnerite targaks ning tulevikku vaatavaks otsuseks, millest võitsid kõik osapooled.

1981. aastal kaitses R. Teesalu Leningradis oma teise arstiteaduste doktori väitekirja, milles üldistas koronaarkirurgiliste operatsioonide anesteesia, kehavälise vereringe ja operatsioonijärgse ravi ajal toimuvaid metaboolseid muutusi, nende korrigeerimise võimalusi.

1984. aastal kolis juubilar tagasi Tartusse, kus asus tööle TRÜ veresoonte uurimise osakonnas ning samuti kardiointensiivravi palatis. Tema kogemus anestezioloogina ja südame metabolismi uurijana võimaldas kiiresti ajakohastada südamehaigete uurimise ja ravimise taset Tartus. Aastatel 1988–1992 töötas ta TRÜ sisehaiguste propedeutika kateedri professori ja juhatajana ning seejärel aastatel 1992–2004 selle baasil moodustatud Tü kardioloogiakliiniku juhatajana.

Tema juhendamisel õppinud arstitudengitele ja aspirantidele ning doktorantidele on jätnud kustumatu mulje prof Teesalu suur lugemus ning tõendus põhiste allikate detailne valdamine. Õpilased teavad teda tööka, põhjaliku ning ideedest tulvil inimesena.

Tema publikatsioonide loetelus on üle 350 töö, teiste professorite seas on ta silma paistnud suure hulga õppematerjalide ning raamatute koostajana. Tema juhendamisel on kaitsnud 16 väitekirja.

R. Teesalu on pälvinud mitmeid autasusid: 1985. aastal ENSV teaduspreemia, 1998. aastal Eesti Vabariigi teaduspreemia, 2005. aastal Tü Kliinikumi preemia.

Temalt pärineb infarktiregistri loomise initsiatiiv, samuti on ta Tü endoteelikeskuse üks asutajatest. Ta on olnud Eesti Hüpertensiooniühingu asutajaliige ning selle pikaajaline juhatus liige, Eesti Kardioloogide Seltsi juhatus liige ja Sotsiaalministeeriumi kardioloogia erialakomisjoni liige. Ta on olnud Tartu Arstide Liidu taastaja ning üks esimesi juhte, olnud ka Eesti Südameliidu president. 2007. aastal valiti ta Eesti Kardioloogide Seltsi auliikmeks.

Parima kingina tõsisele teadusemehele ja õpetajale on aga kindlasti tema kunagise doktorandi Jaak Kalsi ning poeg Tambeti valimine Tartu Ülikooli professoriks 2019. aastal.

Soovime juubilarile tugevat tervist, õpilaste ja loodud struktuuride arengu nautimist ning rõõmsat osalemist teda huvitavates tegevustes.

Tartu Ülikooli ja Tü Kliinikumi südamekliiniku kolleegide ning Eesti Kardioloogide Seltsi nimel
Jaan Eha